

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
COMMUNITY ORGANIZATIONS
DEVELOPMENT INSTITUTE

มูลนิธิยุลยาภรณ์พัฒน์
YULABADHANA FOUNDATION

ICAP
INTEGRATED CHILD CENTER
ACTIVE LEARNING PROJECT

สปพ
SANGPRACHIN PICHAYABHA
UTHAIRAT

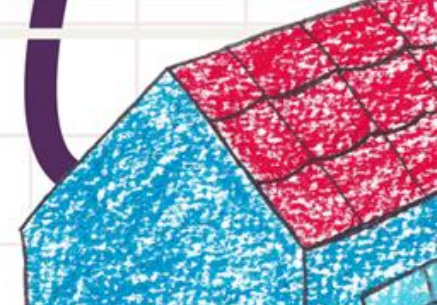
สอชช
SANGKRIT CHUMCHON
(SONGKRAM MAHACHON)

สอชช
SANGKRIT CHUMCHON
(SONGKRAM MAHACHON)

สหพันธ์พัฒนาองค์กรชุมชนคนจนเมืองแห่งชาติ

โครงการสร้างความเข้มแข็งของ
ชุมชนผ่านการพัฒนาคน
โดยใช้การพัฒนาศูนย์เด็กเล็กเป็นฐาน

จันทนา เบญจทรัพย์
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

โครงการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนผ่านการพัฒนาคน โดยใช้การพัฒนาศูนย์เด็กเล็กเป็นฐาน

เป้าหมาย

1. การพัฒนาคุณภาพชีวิตในพื้นที่โครงการบ้านมั่นคง และเตรียมความพร้อมพื้นที่ที่จะพัฒนาที่อยู่อาศัยตามแนวทางโครงการบ้านมั่นคง โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ เด็กเล็กในชุมชน
2. เครือข่ายองค์กรชุมชนทั้งเมืองและชนบท มีบทบาทในการพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรชุมชนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนทุกกลุ่มโดยเริ่มต้นการพัฒนาตั้งแต่ช่วงปฐมวัย เติบโตอย่างมีคุณภาพ สามารถขยายผลการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
3. ส่งเสริม สนับสนุน สร้างการเรียนรู้ ประสานความร่วมมือหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรชุมชน และภาคีพัฒนาทุกภาคส่วน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพแกนนำชุมชนและคนรุ่นใหม่
2. เพื่อสนับสนุนให้เครือข่ายองค์กรชุมชนขยายผลการดำเนินงาน การพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยเริ่มต้นตั้งแต่การพัฒนาเด็กปฐมวัย
3. เพื่อสนับสนุนให้เครือข่ายองค์กรชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัยในชุมชนผ่านศูนย์เด็กเล็ก ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคีทุกภาคส่วน
4. เพื่อสร้างพื้นที่กลางและพัฒนาความรู้การดูแลเด็กปฐมวัยในชุมชน
5. เพื่อสร้างพัฒนาการและการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยให้กับเด็กในชุมชน

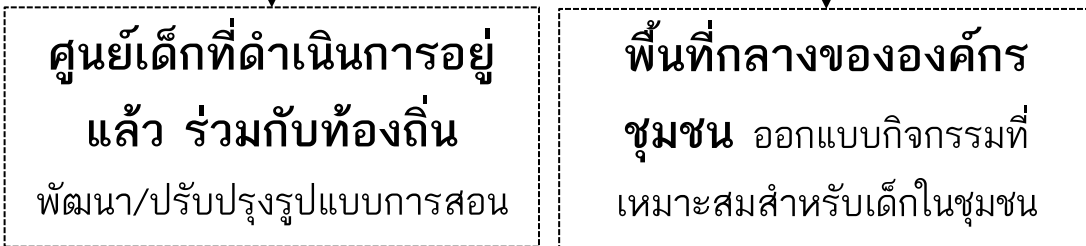

กลุ่มเป้าหมาย

- > ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 60 ศูนย์
- > พื้นที่กลางชุมชน จำนวน 40 ชุมชน

2 รูปแบบ

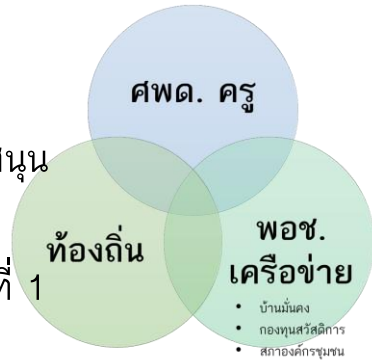

โครงการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนผ่านการพัฒนาคน โดยใช้การพัฒนาศูนย์เด็กเล็กเป็นฐาน

แนวทางการประเมินพื้นที่ศูนย์

- ครอบคลุม 18 กลุ่มจังหวัด
- มีความร่วมมือ 3 ฝ่าย และมีเครือข่ายชุมชนที่จะช่วยประสาน/สนับสนุนหลักได้อย่างต่อเนื่อง
- ศูนย์ขยายผลระยะที่ 2 ต้องอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกับศูนย์ต้นแบบระยะที่ 1

ท้องถิ่น	ศูนย์
9 ศูนย์	1
5 ศูนย์	4
4 ศูนย์	5
3 ศูนย์	5
2 ศูนย์	14
1 ศูนย์	87
	116

อบต.ทำท้อ	แม่สรวย	เจียงราย
อบต.วังดามัว	เมืองนครพนม	นครพนม
อบต.บางวัน	ครบุรี	พังงา
เทศบาลตำบลท่าผา	แม่แจ่ม	เชียงใหม่
อบต.ทับผึ้ง	ศรีสำโรง	สุโขทัย

ตำบลวังดั่ง	เมืองกาญฯ	กาญจนบุรี
เทศบาลตำบลเขาโจด	ศรีสวัสดิ์	กาญจนบุรี
อบต.บ้านเบิก	ท่าม่วง	ลพบุรี
อบต.ดอยเต่า	ดอยเต่า	เชียงใหม่
อบต.วังป้อ	หนองบัว	นครสวรรค์

ทต.สมเด็จพระเจริญ	หนองปรือ	กาญจนบุรี
อบต.บ้านทับ	แม่แจ่ม	เชียงใหม่
อบต.นาขอม	ไพศาลี	นครสวรรค์
อบต.ศาลาแดง	โกรกพระ	นครสวรรค์
เทศบาลตำบลเจียงม่วน	เจียงม่วน	พะเยา

อบต.เขาพระ	เมืองนครนายก	นครนายก
ตำบลศาลาลัย	สามร้อยยอด	ประจวบคีรีขันธ์
อบต.เพ็ญด	โคกสำโรง	ลพบุรี
เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์	เมืองกาฬสินธุ์	กาฬสินธุ์
ตำบลหนองแจ้งใหญ่	บัวใหญ่	นครราชสีมา
ตำบลคลองเขิน	เหนือคลอง	กระบี่

เทศบาลตำบลป่าเสม็ด	สุโหโก-ลก	นราธิวาส
เทศบาลตำบลโคกตาบารู	รามัน	ยะลา
อบต.บ้านมะเกลือ	เมืองนครสวรรค์	นครสวรรค์
อบต.ท่าวี	บรรพตพิสัย	นครสวรรค์
เทศบาลตำบลบางปะมง	โกรกพระ	นครสวรรค์
อบต.ยางตาล	โกรกพระ	นครสวรรค์
เทศบาลตำบลสหภาพเหนือ	แม่ทา	ลำพูน
เทศบาลเมืองอุตรดิตถ์	เมืองอุตรดิตถ์	อุตรดิตถ์

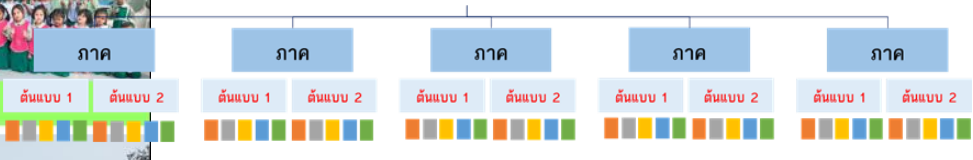

20 ศูนย์ต้นแบบ
ขยายผลในพื้นที่ 40 ศูนย์

ระยะเวลาโครงการ มี.ค.66 – ก.พ. 67

แผนงานโครงการ เม.ย.66

เม.ย. 66 ประมุขเทศบาลนครคู่อ่วมกัน ณ จ.ลพบุรี

- ก่อน 15 เม.ย. รับสมัครโค้ช
- หลัง 15 เม.ย. ประมุขเทศบาลในพื้นที่

ความคืบหน้าการดำเนินงาน สร้างความเข้มแข็งของชุมชน ผ่านการพัฒนาคน โดยใช้การพัฒนาศูนย์เด็กเล็กเป็นฐาน

4 ม.ค. 66 ลงพื้นที่ศึกษาเรียนรู้ ศพด. ตำบลบางคู้ ลพบุรี

10-14 ก.พ. 66 พอช. ร่วมกับมูลนิธิยุวพัฒน์หารือแนวทางพัฒนา และเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์

24 ก.พ. 66 สร้างความเข้มแข็งให้เครือข่ายชุมชนโดยใช้การพัฒนาศูนย์เด็กเล็กเป็นฐาน (ZOOM)

มี.ค. 66 เปิดรับสมัคร ศพด.องค์กรชุมชน ท้องถิ่น ที่สนใจ

13 มี.ค. 66 ประชุมคณะทำงานพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก 1/66 พิจารณาพื้นที่ ศพด. (สมัคร 179 ศูนย์)

มีนาคม 66

พอช. สนับสนุนโครงการ 6 ล้านบาท เพื่อดำเนินงาน

วันจันทร์ ที่ 27 มี.ค. 66
ประกาศรับสมัคร ทีมสนับสนุน 8 คน

ปลาย เมษายน 66

Pre-Test/ยืนยัน การตอบรับการเข้าร่วม 60 ศูนย์

ประชุมคณะทำงานพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก ครั้งที่ 2/2566

ปลาย พฤษภาคม 66

Kick off
ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลบางคู้ อำเภอกำแพง จังหวัดลพบุรี

บันทึกความร่วมมือ 60 ศูนย์

ศึกษาเรียนรู้ รูปแบบการเรียนการสอน ไฮสโคป

On the job training ทีมสนับสนุน 8 คน

พัฒนา ศูนย์เด็กเล็กทั่วประเทศ 60 ศูนย์ 40 ชุมชน

ความคืบหน้า การพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก ปี 2566

วันอังคาร ที่ 18 เม.ย. 66
ทีม ICAP ทีม สพบ. และพอช.
ร่วมกันคัดเลือกผู้สมัคร

วิทยากรกระบวนการ (ภาคสนาม)
จาก 92 คน > 40 คน > 15 คน

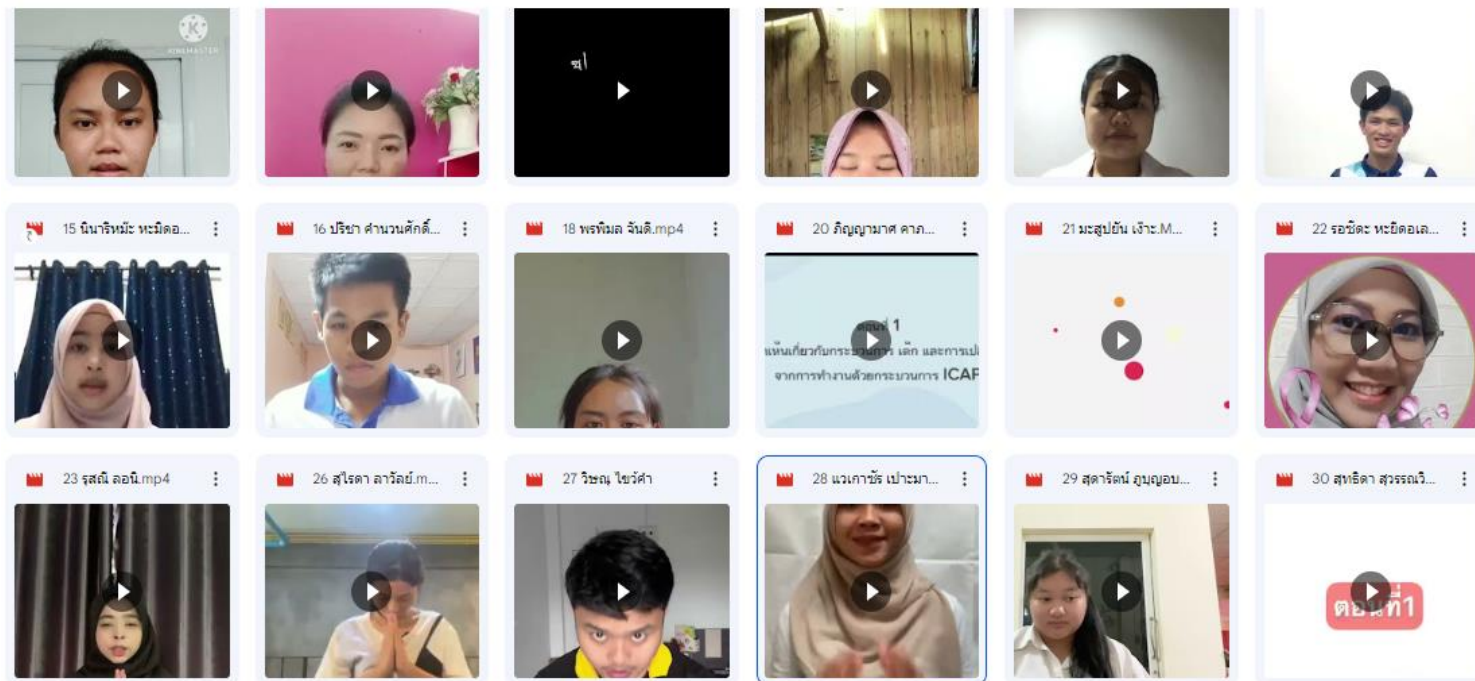
แผนงานถัดไป

คัดเลือกรอบสุดท้าย
วันศุกร์ ที่ 21 เม.ย. 66

จาก 15 คน เหลือ 8 คน

วันพฤหัสบดี ที่ 27 เม.ย. 66

ประชุมคณะทำงานพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก
ครั้งที่ 2/2566

Kick off

ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลบางคู
อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

บันทึก
ความร่วมมือ
60 ศูนย์

ศึกษาเรียนรู้
รูปแบบการ
เรียนการสอน
ไฮสโคป

On the job
training
ทีมสนับสนุน
8 คน

พัฒนา
ศูนย์เด็ก
เล็กทั่ว
ประเทศ
60 ศูนย์
40 ชุมชน

พิธีลงนามบันทึกความร่วมมือ

“การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนผ่านการพัฒนาคนโดยใช้การพัฒนาศูนย์เด็กเล็กเป็นฐาน”

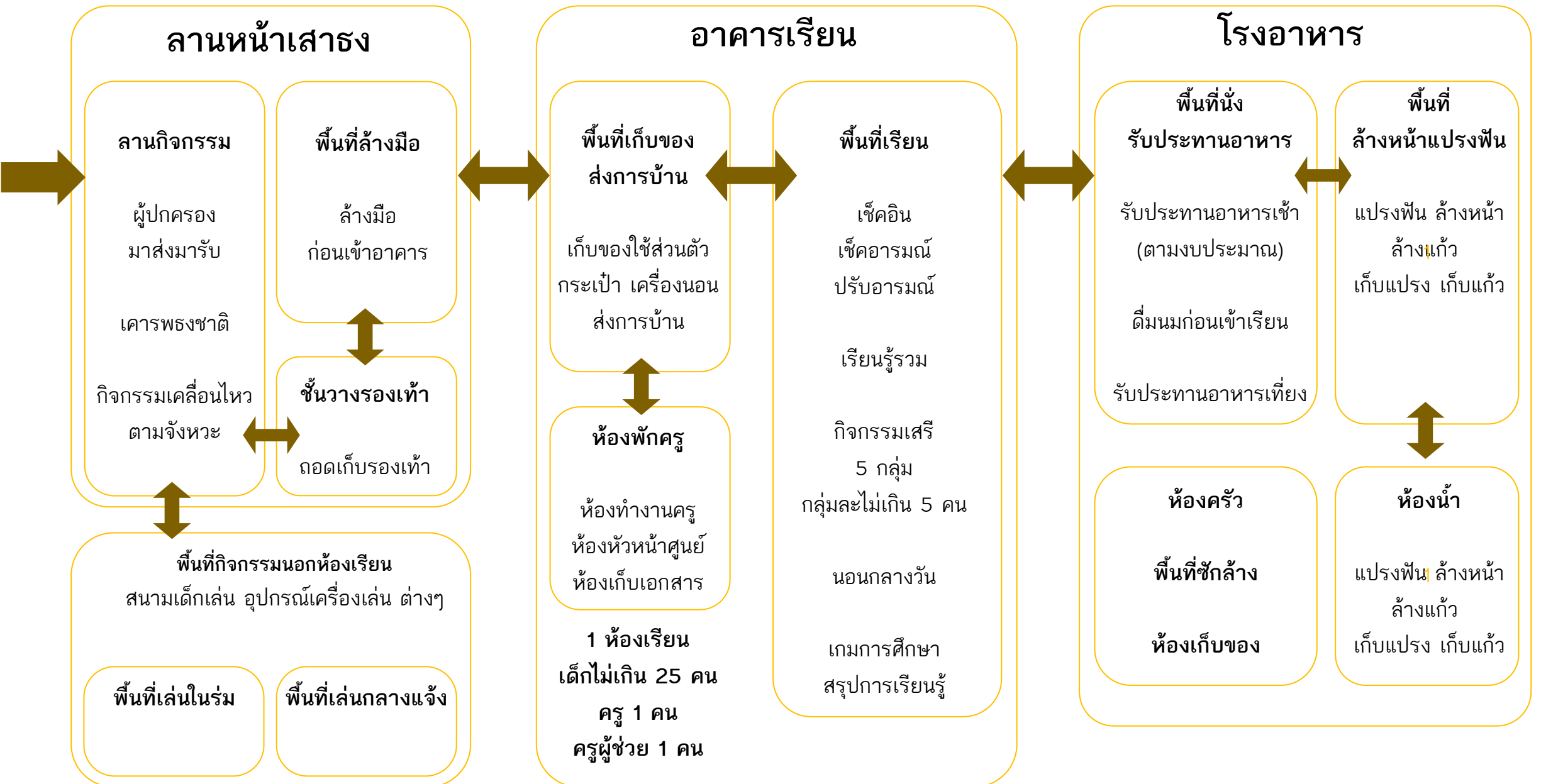
วันพุธ ที่ 7 มิถุนายน 2566
 ณ ห้องประชุมวิมานนวกิจ ชั้น 2 (อาคารใหม่)
 โรงพยาบาลท่าม่วง อำเภوتاม่วง จังหวัดลพบุรี

สรุปภาพรวม

พื้นที่การใช้สอยและอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
กรณีศึกษา ศูนย์เด็กปฐมวัยตำบลบางคู้ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี

ศูนย์เด็กปฐมวัยตำบลบางคู อำเภอบางบาล จังหวัดลพบุรี

ลานหน้าเสาธง

ลานกิจกรรม

ผู้ปกครอง
มาส่งมารับ

เคารพธงชาติ

กิจกรรมเคลื่อนไหว
ตามจังหวะ

พื้นที่ล้างมือ

ล้างมือ
ก่อนเข้าอาคาร

ชั้นวางรองเท้า

ถอดเก็บรองเท้า

อ่างล้างมือ
หน้าศูนย์

1 ชุด/เด็ก 4-5 คน

ชั้นวางรองเท้า

สูง 4 ชั้น

กว้างไม่เกิน 1 ฟุต
ตามจำนวนเด็ก

พื้นที่กิจกรรมนอกห้องเรียน
สนามเด็กเล่น อุปกรณ์เครื่องเล่น ต่างๆ

พื้นที่เล่น
ในร่ม

พื้นที่เล่น
กลางแจ้ง

พื้นที่เรียน ครู+ครูผู้ช่วย เด็ก 20-25 คน ใช้พื้นที่ 42-55 ตารางเมตร

อาคารเรียน

พื้นที่เก็บของ
ส่งการบ้าน

พื้นที่เรียน

เก็บของใช้ส่วนตัว
กระเป๋า เครื่องนอน

เช้คอิน
เช้คอารมณ์
ปรับอารมณ์

ตะกร้า
ส่งการบ้าน

เรียนรู้อรวม

ห้องพักครู

กิจกรรมเสรี

ห้องทำงานครู
ห้องหัวหน้าศูนย์
ห้องเก็บเอกสาร

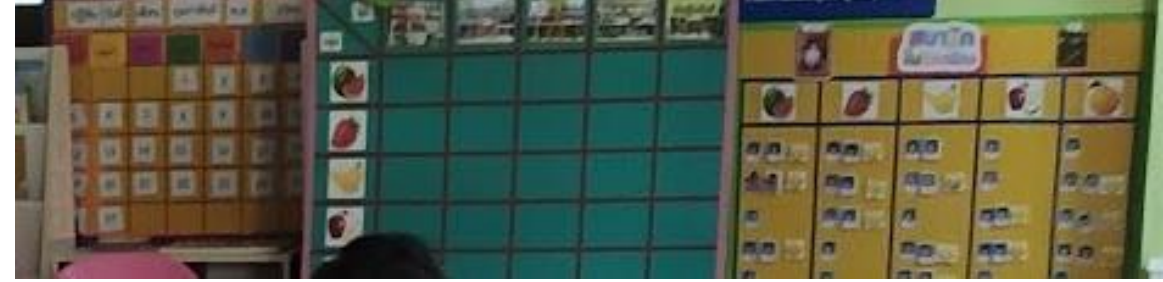
5 กลุ่ม
กลุ่มละไม่เกิน 5 คน

1 ห้องเรียน
เด็กไม่เกิน 25 คน
ครู 1 คน
ครูผู้ช่วย 1 คน

นอนกลางวัน

เกมการศึกษา
สรุปการเรียนรู้

พื้นที่หน้าชั้นเรียนสำหรับครู
ปฏิทิน
ตารางแบ่งกิจกรรม
ตารางแบ่งอุปกรณ์

พื้นที่เรียนรวม/นอน

พื้นที่กิจกรรมเสรี 5 กลุ่ม

ชั้นวางของ 2-3 ช่อง ตามจำนวนเด็ก
ขนาดช่องเก็บของ
กว้างกว่า 40 ซม.
ลึกกว่า 30 ซม
สูงไม่เกิน 90 ซม

กล่องสี 3 ช่อง

ขนาด 42x30x89

เข้าชม

ชั้นวางของ ชั้นเก็บของ ชั้น
อเนกประสงค์ 3 ช่อง |...

กิจกรรมเสรี 5 กลุ่ม เรียงลำดับพื้นที่จากรูปแบบกิจกรรมที่ใช้เสียง/เคลื่อนไหว จากน้อยไปมาก

มุมนิทาน

มุมศิลปะ

มุมวิทยาศาสตร์

มุมบล็อก

มุมบ้าน

ชั้นวางหนังสือนิทาน
แบบเห็นหน้าปก 2-3 ชั้น

ชั้นวางของ 9-18 ช่อง

ชั้นวางของ 9-12 ช่อง

ชั้นวางของ 12 ช่อง

ชั้นวางของ 12-15 ช่อง

ชั้นวางหุ่นมือ 1-2 ชั้น

ชั้นวางของ 6-9 ช่อง

โรงอาหาร

พื้นที่นั่ง
รับประทานอาหาร
โต๊ะตามจำนวนเด็ก
รับประทานอาหารเช้า
(ตามงบประมาณ)
ดื่มนมก่อนเข้าเรียน

รับประทานอาหารเที่ยง

ห้องครัว
พื้นที่ซักล้าง
ห้องเก็บของ

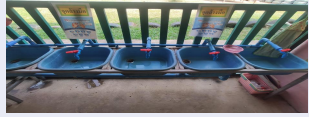

พื้นที่
ล้างหน้าแปรงฟัน
แปรงฟัน ล้างหน้า
ล้างแก้ว
เก็บแปรง เก็บแก้ว

อ่างล้างหน้า 1 อ่าง
ต่อเด็กไม่เกิน 6 คน

ห้องน้ำ
มาตรฐานโรงพยาบาล
1 ต่อ 5 คน
มาตรฐานสถานศึกษา
1 ต่อ 50

อุปกรณ์ของศูนย์เด็กปฐมวัยตำบลบางคู อำเภอบางบาล จังหวัดลพบุรี (ต่อ 1 ห้องเรียนการเรียนรู้)

รายการ	(20-25 คน)	จำนวน/หน่วย	หมายเหตุ	รูปภาพ
1.อ่างล้างมือ (ด้านนอก)	6	1 ที่ ต่อ จำนวนเด็ก 5 คน	ไว้สำหรับก่อนเข้าห้องเรียน	
2.อ่างล้างมือ (ด้านใน)	6	1 ที่ ต่อ จำนวนเด็ก 5 คน	ไว้สำหรับการรับประทานอาหารกลางวัน	
3.ช่องเก็บของ	48 - 66 ช่อง	<ul style="list-style-type: none"> - มุมนิทาน 6-9 ช่อง - มุมศิลปะ 9-18 ช่อง - มุมวิทยาศาสตร์ 9-12 ช่อง - มุมบล็อก 12 ช่อง - มุมบ้าน 12-15 ช่อง 	ขนาดช่องเก็บของ กว้างกว่า 40 ซม. ลึกกว่า 30 ซม สูงไม่เกิน 90 ซม (สามารถเลือกซื้อในรูปแบบ 2-3 ชั้น)	
4.ชั้นวางหุ่นมือ 2-4 ชั้น	2		อยู่ในมุมนิทาน	
5.ชั้นวางหนังสือ	2		อยู่ในมุมนิทานควรเป็นลักษณะใสสามารถมองเห็นหน้าปกนิทานได้	
6.ส้วม	4	1 ที่ ต่อ จำนวนเด็ก 6 คน ปัจจุบัน	ควรมีส้วมสำหรับ ผญ 10 คน/1 ที่	
7.โถฉี่ชาย	5	1 ที่ ต่อ จำนวนเด็ก 6 คน ปัจจุบัน	ควรมีโถฉี่สำหรับ ผช. 5 คน/1 ที่ ควรมีส้วมสำหรับ ผช 5 คน/1 ที่	
7.โต๊ะ	25	1 ที่ ต่อ จำนวนเด็ก 1 คน	ควรมีโต๊ะเพียงพอสำหรับเด็กทุกคน	

คำนวณอุปกรณ์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ภายใต้การโครงการ ICAP (โดยคิดเป็น 2 ห้องเรียน/ศูนย์)

รายการ	2 ห้องเรียน 50 คน	ทั้งหมด 60 ศูนย์ 120 ห้องเรียน	จำนวน/คน	หมายเหตุ
1.อ่างล้างมือ (ด้านนอก)	12	720	1 ที่ ต่อ จำนวนเด็ก 5 คน	ไว้สำหรับก่อนเข้าห้องเรียน
2.อ่างล้างมือ (ด้านใน)	12	720	1 ที่ ต่อ จำนวนเด็ก 5 คน	ไว้สำหรับการรับประทานอาหารกลางวัน
3.ช่องเก็บของ	96 - 132 ช่อง	3960 ช่อง (1980/3* = 660) (1980/2* = 990) *จำนวนช่องต่อตู้ 2 และ 3 ช่อง	- มุมนิทาน 6-9 ช่อง - มุมศิลปะ 9-18 ช่อง - มุมวิทยาศาสตร์ 9-12 ช่อง - มุมบล็อก 12 ช่อง - มุมบ้าน 12-15 ช่อง	ขนาดช่องเก็บของ กว้างกว่า 40 ซม. ลึกกว่า 30 ซม. สูงไม่เกิน 90 ซม.
4.ชั้นวางหุ่นมือ 2-4 ชั้น	4	240	อยู่ในมุมนิทาน	
5.ชั้นวางหนังสือ	4	240	อยู่ในมุมนิทาน	ควรเป็นลักษณะใสสามารถมองเห็นหน้าปก นิทานได้
6.ส้วม	5	240	1 ที่ ต่อ จำนวนเด็ก 10 คน	
7.ส้วม/โถฉี่ชาย	5	240	1 ที่ ต่อ จำนวนเด็ก 5 คน	
	5	240	1 ที่ ต่อ จำนวนเด็ก 5 คน	
8.โต๊ะ	50	3,000	1 ที่ ต่อ จำนวนเด็ก 1 คน	ควรมีโต๊ะเพียงพอสำหรับเด็กทุกคน
9.อุปกรณ์การเรียนรู้อุปกรณ์	2	120 (1 ชุด ต่อห้องเรียน)	1 ชุด ต่อ จำนวนเด็ก 25 คน	
10.หนังสือนิทาน	52 เล่ม	3,120	1 ชุด ต่อ จำนวนเด็ก 50 คน	